

OSTERØY KOMMUNE
Postboks 1
5293 LONEVÅG

Avdeling for
Kultur, idrett og inkludering (KII)

Dato	07.04.2022
Vår referanse	2022/48494-2
Dykkar referanse	
Sakshandsamar	Jostein Aksdal
E-post	Jostein.Aksdal@vlfk.no
Telefon	90207124

Konflikt automatisk freda kulturminne gravminne Id 45495 og søknad om dispensasjon for veg Fjellskålnes 84 3 mfl. Osterøy kommune

Vestland fylkeskommune viser til brev med søknad om bygging av veg til fritidseiendomane 84/11, 12 og 21. Søknaden skildrar tiltaket slik:

Det søkes om for å få kjørevei med minimale inngrep i naturen i stedet for eksisterende gangvei. Veitraséen ligger godt i terrenget og på samme sted eller lengre fra sjøen enn dagens gangvei. Kjøring til tre hytter skaper liten trafikk og får bilene vekk fra dagens parkeringsplass og frem til fritidseiendommene som allerede er privatisert. Dette gjør at den ikke på noen måte hindrer allemannsretten eller øker graden av privatisering.

Veglinja vert sagt i hovedsak skal følgja eksisterende gangsti. Vegen er vist skal ligge 11 meter ifrå sjølve røysa og 6 meter ifrå sikringssona. Vedlegg som viser tverrsnitt på inngrep, viser at vegen skal ha breidde over 2 meter og avtrykket i terrenget er på vel 5 meter. Skjeringar og skråningar fleire stader vil vera på opptil 2 meter. Oppstilling og parkering har inngrep som i snitt viser 10 meters breidde.

Ei synfaring på staden i 2020 viser at gangstien går i bakre kant av gravrøysa Id 45495. Det vart den gong ikkje gjort ei fullgod innmåling av røysa grunna snø i området. Stien er pr i dag stadvis utforma som eit enkel terrengtrakk, andre stader er den noko tilrettelagt og kryssar bekki i frå ei av myrene i sør. I samband med søknad om veg har me gjort ei kontrollinnmåling av kulturminnet 45495 og nye data viser at den ligg vel 5 meter lenger mot sør og opp på berget enn kva Askeladden har vist.

Dette gjev ei større nærføring mellom veg og kulturminne. Kartet i søknaden viser at det ved profil 120-140 som er nærområdet til kulturminnet, er tenkt etablert tiltak som vegbane og møteplass. Våre innmålingsdata viser at vegen ligg inne i sikringssona til kulturminnet medan fundamentet og vegsolen vil kunne gje inngrep heilt inne i mot gravrøysa. Etablering av bilveg vil slik fordra vesentlege inngrep i eit automatisk freda kulturminne og dette sin sikringssone.

Tiltaket med bilveg ut til tre hytter vil ligge i nedre del av strandsona, då i ei meir urørt del av denne på Fjellskålnes. Strandsona er og ein viktig del av det kulturhistoriske landskapet. Her er 3 store røyser på sjølve neset, kor av to røyser ligg inn mot vågen. Tiltaket vil slik verka utilbørleg skjemmande på heile kulturmiljøet i Fjellskålvikå.

kart med ny geometri og plassering på røysa id 45495 – kulturminnelova si sikringssone på 5 meter er vist som blå ring.

Det er slik direkte konflikt mellom planlagt veg og automatisk freda kulturminne og tiltaket kan slik ikkje gjevast løyve til utan at det er gjeve dispensasjon etter kulturminnelova § 8. 1 ledd. Tiltaket vil og verka utilbørleg skjemmande med omsyn til nærføring til kulturminnet og verknad i det kulturhistoriske kystlandskapet.

Ei godkjenning av det om søkte tiltaket vil krevje dispensasjon til inngrep etter Lov av 9. juni 1978 nr. 50 om kulturminne § 8.1, med vilkår om arkeologisk utgraving av kulturminnet. På bakgrunn av kulturminneverdiane i dette området vil regional kulturminnemynde, Seksjon for kulturarv i Vestland fylkeskommune rå ifrå at det vert gjeve dispensasjon frå Plan og bygningslova og byggeforbod i strandsona. Då veg til fritidsbustader er i direkte konflikt med nasjonale kulturminneverdiar. Me gjer vidare merksam på at Osterøy kommune ikkje kan gje lovleg løyve til tiltak utan at det ligg føre eit dispensasjonsvedtak i medhald av kulturminnelova § 8, første ledd.

Med helsing

Karoline Hareide Breivik
leiar
KII - Arealplan (Førde)

Jostein Aksdal
seniorrådgjevar
KII - Arealplan (Førde)

Brevet er elektronisk godkjent og har difor inga handskriven underskrift

Kopi til:

Statsforvaltaren i Vestland

Statens hus - Njøsavegen 2